

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

109 -యుద్ధకాండ నవోత్తరశతతమః సర్గః

|| రావణధ్వజోన్మథనమ్ ||

తతః ప్రవృత్తం సుకూరం రామరావణయోస్తదా |
సుమహద్ద్వైరథం యుద్ధం సర్వలోకభయావహమ్ || 1 ||

తతో రాక్షససైన్యం చ హరీణాం చ మహద్బలమ్ |
ప్రగృహీతప్రహరణం నిశ్చేష్టం సమతిష్ఠత || 2 ||

సంప్రయుద్ధౌ తతో దృష్ట్వా బలవన్దరరాక్షసౌ |
వ్యాక్షిప్తహృదయాః సర్వే పరం విస్తయమాగతాః || 3 ||

నానాప్రహరణైర్వగైర్భుజైర్విస్త్రీతబుద్ధయః |
సర్పంతం ప్రేక్ష్య సంగ్రామం నాభిజగ్ముః పరస్పరమ్ || 4 ||

రక్షసాం రావణం చాపి వానరాణాం చ రాఘవమ్ |
పశ్యతాం విస్త్రీతాక్షాణాం సైన్యం చిత్రమివాబభౌ || 5 ||

తౌ తు తత్ర నిమిత్తాని దృష్ట్వా రావణరాఘవౌ |
కృతబుద్ధి స్థిరామర్షౌ యుయుధాతే హ్యభీతవత్ || 6 ||

జేతవ్యమితి కాకుత్స్థో మర్తవ్యమితి రావణః |
దృతౌ స్వవీర్యసర్వస్వం యుద్ధేఽదర్శయతాం తదా || 7 ||

తతః క్రోధాద్ధశగ్రీవః శరాన్సంధాయ వీర్యవాన్ |
ముమోచ ధ్వజముద్దిశ్య రాఘవస్య రథే స్థితమ్ || 8 ||

తే శరాస్తమనాసాద్య పురందరరథధ్వజమ్ |
రథశక్తిం పరామృశ్య నిపేతుర్ధరణీతలే || 9 ||

తతో రామోఽభిసంక్రుద్ధశ్చాపమాయమ్య వీర్యవాన్ |
కృతప్రతికృతం కర్తుం మనసా సంప్రచక్రమే || 10 ||

రావణధ్వజముద్దిశ్య ముమోచ నిశితం శరమ్ |
మహాసర్పమివాసహ్యం జ్వలంతం స్పేన తేజసా || 11 ||

జగామ స మహీం చిత్త్వా దశగ్రీవధ్వజం శరః |
స నికృత్తోఽపతద్భూమౌ రావణస్య రథధ్వజః || 12 ||

ధ్వజస్యోన్మథనం దృష్ట్వా రావణః సుమహాబలః |
సంప్రదీప్తోఽభవత్కృధాదమర్షాత్ప్రదహన్షివ || 13 ||

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

109 -యుద్ధకాండ నవోత్తరశతతమః సర్గః

స రోషవశమాపన్నః శరవర్షం మహాద్వమన్ |
రామస్య తురగాన్ధీష్టైః శరైర్వివ్యాధ రావణః || 14 ||

తే విద్ధా హరయస్తత్ర నాస్థలన్మాపి బభ్రుముః |
బభూవుః స్వస్థహృదయాః పద్మనాలైరివాహతాః || 15 ||

తేషామసంభ్రమం దృష్ట్వా వాజినాం రావణస్తదా |
భూయ ఏవ సుసంక్రుద్ధః శరవర్షం ముమోచ హ || 16 ||

గదాశ్చ పరిఘాశ్చైవ చక్రాణి ముసలాని చ |
గిరిశృంగాణి వృక్షాంశ్చ తథా శూలపరశ్వధాన్ || 17 ||

మాయావిహితమేతత్తు శస్త్రవర్షమపాతయత్ |
తుములం త్రాసజననం భీమం భీమప్రతిస్వనమ్ || 18 ||

తద్వర్షమభవద్దృద్ధే నైకశస్త్రమయం మహత్ |
విముచ్య రాఘవరథం సమాంతాద్వానరే బలే || 19 ||

సాయకైరంతరిక్షం చ చకారాశు నిరంతరమ్ |
సహస్రశస్త్రతో బాణానశ్రాంతహృదయోద్యమః || 20 ||

ముమోచ చ దశగ్రీవో నిఃసంగేనాంతరాత్మనా |
వ్యాయచ్ఛమానం తం దృష్ట్వా తత్పరం రావణం రణే || 21 ||

ప్రహసన్నివ కాకుత్స్థః సందధే సాయకాన్ శితాన్ |
స ముమోచ తతో బాణాన్రణే శతసహస్రశః || 22 ||

తాన్దృష్ట్వా రావణశ్చక్రే స్వశరైః ఖం నిరంతరమ్ |
తతస్తాభ్యాం ప్రముక్తేన శరవర్షేణ భాస్వతా || 23 ||

శరబద్ధమివాభాతి ద్వితీయం భాస్వదంబరమ్ |
నానిమిత్రోఽభవద్బాణో నాతిభేత్తా న నిష్ఫలః || 24 ||

అన్యోన్యమభిసంహత్య నిపేతుర్ధరణీతలే |
తథా విసృజతోర్బాణాన్రామరావణయోర్త్పథే || 25 ||

ప్రాయుద్ధతామవిచ్ఛిన్నమస్యంతౌ సవ్యదక్షిణమ్ |
చక్రతుశ్చ శరౌఘైస్తౌ నిరుచ్ఛ్వాసమివాంబరమ్ || 26 ||

రావణస్య హయాన్రామో హయాన్రామస్య రావణః |
జఘ్నుతుస్తౌ తథాఽన్యోన్యం కృతానుకృతకారిణౌ || 27 ||

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

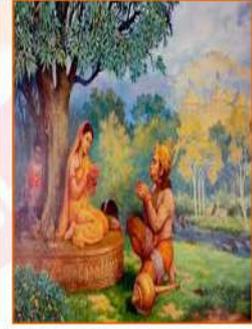

109 -యుద్ధకాండ నవోత్తరశతతమః సర్గః

ఏవం తౌ తు సుసంక్రుద్ధౌ చక్రతుర్యుద్ధమద్భుతమ్ |
ముహూర్తమభవద్యుద్ధం తుములం రోమహర్షణమ్ || 28 ||

ప్రయుధ్యమానౌ సమరే మహాబలా
శితైః శరై రావణలక్ష్మణాగ్రజౌ |
ధ్వజావపాతేన స రాక్షసాధిపౌ
భృశం ప్రచుక్రోధ తదా రఘూత్తమే || 29 ||

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే
నవోత్తరశతతమః సర్గః || 109 ||

www.sanatanadharm.com